

NAGYKANIZSA MEGYEI JOGÚ VÁROS TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA ALAPJÁN KÉSZÍTETT INTÉZKEDÉSI TERV VÉGREHAJTÁSÁHOZ

KÖRNYEZET-EGÉSZSÉGÜGYI BESZÁMOLÓ

Környezet- és településegészségügyi feladat körben:

- **Kémiai légszennyezettség értékelés**

A város területén erősen légszennyező forrás nincs, Nagykanizsa nem tartozik a légszennyezett városok közé. A légszennyezettség értékelése komponensenként, a határérték tükrében, havi bontásban az illetékességi területen lévő mérőállomások adatainak felhasználásával, együttműködve a környezetvédelmi hatósággal készült, mérések ritkultak a rendelet változásának előírása szerint. Mérőpontok: 2014-ben is az ÁNTSZ Nagykanizsa, Csengery u. 2., Bölcsőde, Nagykanizsa Rózsa u. 7. Jelenleg a tavalyi adat áll rendelkezésünkre és azt küldjük el, mely a 1.számú mellékletben található **A légszennyezettségi vizsgálat adatai szerint a közlekedésből eredő légszennyezettség, különösen a téli hónapokban alkalmanként meghaladják az egészségügyi határértéket. Rendelet módosítása okán a mérések gyakorisága csökkent, az év további részében határérték túllépés nem volt.**

- **Biológiai légszennyezők**

Az Országos Környezet-egészségügyi Intézet Aerobiológiai monitorozási osztálya irányítja az ÁNTSZ Aerobiológiai Hálózatát, koordinálja a monitorállomások működését. Részt vesz a biológiai allergének monitorozásában, a pollenjelentések heti rendszerességgel történő elkészítésében, ezen adatok közzétételében. Szakmailag támogatja a parlagfű mentesítési programot. Tudományosan feldolgozza az ÁNTSZ Aerobiológiai Hálózatának adatait, részt vesz hazai és nemzetközi kutatásokban. Összességében elmondható, hogy a 2014. évi parlagfű szezon főbb mutatói mind alacsonyabb terhelést mutatnak, mint az előző évben, melyben jelentős szerepe volt a korábbi éveknél is hűvösebb, csapadékosabb nyárnak.

A Nagykanizsai Népegészségügyi Intézet 2014. évben a helyi lakosság részére az önkormányzat Egészségügyi Alapellátási Intézménye szervezett parlagfű gyűjtést. A nyitó rendezvényen a parlagfű egészségi hatásáról és a parlagfű okozta allergia megelőzéséről előadást tartott a járási tisztii főorvos.

A pollenhelyzet alapvetően meteorológiai helyzettől függ, nincs két egyformán értékelhető év.

Lakossági tájékoztatás.

A polleninformációs szolgáltatás az oki.antsz.hu honlapon 2014. évi szezon alatt is folyamatosan működött. A jelentések megjelentek www.antsz.hu honlapon, továbbá a facebook-on is ([facebook.com/tisztiorvos](https://www.facebook.com/tisztiorvos)).

Parlagfű Pollen Riasztási Rendszer (továbbiakban: PPRR), amelyet az OKI-AMO fejlesztett ki az ÁNTSZ Aerobiológiai Hálózatának hivatalos adatainak felhasználásával működik; az interneten aktivált és a parlagfű szezon alatt heti frissítésben érhető el (oki.antsz.hu>> „váltás parlagfű riasztásra”). A PPRR rendszer a tájékoztatás és egyúttal a riasztás célját is szolgálja és egy hetes idő-intervallumokban számolja és adja meg az átlagos napi pollenkoncentrációt. A PPRR keretében országos érvényességű, hat szintű riasztást adtak ki a fokozat és a szín megnevezésével,

izokoncentrációs térképeken ábrázolva. A PPRR térképeit, illetve jelzéseit az OKI honlapján kívül többek között az országos tisztifőorvos facebook oldalán is közzétették. A PPRR színekkel nagyobb időtávok átfogására is lehetőség van, továbbá annak megvizsgálására, hogy az átlagos napi pollenkoncentráció értékek az adott időszak alatt milyen jellemző polleneloszlásról tájékoztatnak.

A pollenallergiások és asztmával küszködők száma évről-évre növekszik, a parlagfű-allergia néhány évtized alatt hazánkban népbetegséggé vált. Többek között a magas légköri allergén terhelés következménye, hogy Magyarországon az allergiás szénanáthában szenvedők száma 12 év alatt a kilencszeresére nőtt. A parlagfű pollenje a legjelentősebb légköri biológiai allergén, felmérések szerint az allergiás betegek több mint 50%-a parlagfű érzékeny. A problémát azon tényező is súlyosbítja, hogy a poliszzenitizáltság (poliallergia) kockázata nagyobb a parlagfűre allergiások esetén, mint azoknál, akik más allergénekre (pl.: fűfélékre) allergiások, vagyis a legnagyobb esélye egy parlagfűre már allergiássá válni annak van, hogy a többi potenciális allergénre is érzékenyebbé válik. Nagykanizsai járásra feldolgozott beteg adatok nem állnak rendelkezésemre, ezért a szénanáthás és allergiás betegség szám alakulásáról nem tudok beszámolni.

Az összeállításához felhasznált források:

OKI Alapfeladatai

Az ÁNTSZ Aerobiológiai hálózatról

Allergia-parlagfű kerekasztal - tájékoztatás

- **Talajhigiéne**

A szilárd és folyékony települési hulladékok gyűjtésére, lerakására, elhelyezésére vonatkozó közegészségügyi követelmények érvényesülésének ellenőrzése.

A hulladék udvarokban a szelektív hulladékgyűjtésből származó (papír, üveg, műanyag) hulladékokat átmenetileg tárolják. Egy egység bontási hulladék gyűjtése céljából létesült.

A hulladékudvarok a jogszabályokban előírt engedélyekkel rendelkeznek.

A hulladéklerakó közegészségügyi ellenőrzését minden évben elvégezzük, melyről jelentést küldünk a megyei szakigazgatási szervnek.

Letenye, Kistolmács, Zajk, Murarátka települések vonatkozásában a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz átvételére köteles szennyvíztisztító telep kijelölése eljárás ügyében a Nyugat-Dunántúli Vízügyi Hatóság megkereste hatóságunkat. A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz átvételére a Dézsalai Víz- és Csatornamű Zrt. által üzemeltetett nagykanizsai szennyvíztisztító telep alkalmas, kijelöléséhez közegészségügyi szakhatósági hozzájárulást adtunk

- **Fürdővízbiztonság**

1. Medencés fürdők ellenőrzése

A 37/1996. (X.18.) NM rendelet szerinti hatósági ellenőrzések, vízminőség vizsgálatok végzése és jelentések küldése a táblázatok kitöltésével, megyei összesítésben:

a) szezon előtti jelentés

b) zárójelentés.

2. Egészségügyi szolgáltatást is nyújtó közfürdők ellenőrzése

Helyszíni szemlével egybekötött ellenőrzési szempontok az alábbiak:

Üzemeltetési Szabályzat vizsgálata

Az üzemeltetés minőségbiztosítási feltételei:

fürdőszemélyzet, előírt képesítése biztosított-e

orvosi vizsgálatok rendje

üzemnapló vezetése.

Fürdők, strandok ellenőrzése:

- Nagykanizsán: Városi strand és uszoda

A városi uszodában ellenőrzést végeztünk. Hatósági mintavételezés helyei: termálkút (saját); hálózati tápvíz, beltéri úszómedence, beltéri tanmedence, kültéri úszómedence, kültéri gyermekmedence.

Összességében jók lettek a hatósági minták a fürdőn, a Nagykanizsai városi uszoda és strandfürdő önellenőrző vízvizsgálati eredményei megfelelőek voltak.

Szezon előtti és alatti ellenőrzések szempontjai:

- A szezonális medencék karbantartását, tisztítását, fertőtlenítését elvégezték.
- A szociális létesítmények falait kimeszelték, burkolatokat kijavították, a helyiségek takarítása, fertőtlenítése megtörtént.
- A zöldterületek gondozottak, rendben tartottak voltak.
- A levegő, medencevizek hőmérsékletét jelző, a használatukra vonatkozó feliratokat elhelyezték.
- Üzemeltetési szabályzattal, kémiai kockázatsiemzésel, üzemnaplóval, baleseti naplóval rendelkeznek
- A vízkezeléshez felhasznált szerek engedéllyel rendelkeznek.
- A takarításra, fertőtlenítésre vonatkozó előírásokat az üzemeltetési szabályzat tartalmazza.
- A dolgozók orvosi vizsgálatokon részt vettek.
- Elsősegélynyújtásban képzett személyeket alkalmaztak, elsősegélynyújtó felszereléssel rendelkeztek, elsősegélynyújtó helyek ki voltak jelölve, feliratozással ellátták.
- A medencék felügyeletét medenceőrök, uszoda-úszómesteri, csúszda felügyeleti vizsgálóval rendelkezők biztosítják.
- A fürdők területén a házirendet kifüggesztették.
- A keletkező kommunális hulladékgyűjtésére zárt hulladékgyűjtőket elhelyeztek, hulladékszállításról gondoskodtak.
- A nemdohányzók védelméről szóló törvény előírásait betartották.

Összességében az ellenőrzött fürdőben minden rendben volt, írásos panasz a fürdővel szemben nem érkezett.

• Ivóvízbiztonság

1.) Az ivóvizek ólom tartalmára vonatkozó határértékek változásával kapcsolatos intézkedések.

2013-tól az ivóvíz ólom tartalmára vonatkozó határérték, az eddig ideiglenes 25 µg/l helyett a 10 µg/l határérték lépett érvénybe.

A jogszabályi előírások figyelembevételével előre meghatározott minimális önellenőrző ólom vizsgálat megkövetelése a vízszolgáltatótól, illetve az előírt minimális hatósági vizsgálat elvégzése /gyermekintézményekben/.

2.) Az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről szóló 201/2001. (X. 25.) Korm. rendelet szerinti megosztás alapján a járási intézetek hatáskörébe tartozó vízművek ellenőrzése, hatósági vizsgálata.

3.) Az egyedi vízellátású egységek figyelemmel kísérése a 201/2001. (X.25.) Korm. rendelet szerint.

Az emberi használatra (üdülés, fürdés, ivóvízkivétel) szolgáló felszíni vizekre, valamint medencés fürdőkre vonatkozó közegészségügyi követelmények, valamint az ivóvíz és fürdésre használt vizek higiénés határértékeinek kimunkálása, az ivóvíz, ásvány- és gyógyvizek, palackozott vizek minőségének, a közegészségügyi követelmények betartásának, illetve érvényesülésének a rendszeres ellenőrzése;

2013-tól hatáskörünkbe került a vízművek önkontroll vizsgálati terveinek, ivóvízbiztonsági terveinek jóváhagyása.

Feladataink közé tartozik az ellenőrzés, vízjogi eljárásokban szakhatósági közreműködés, az ivóvíz korlátozáshoz, felfüggesztéshez közegészségügyi hozzájárulás megadása is.

Ez évben 4 vízmű esetében történt határozati intézkedés hatósági ivóvízminta vételezést követően. Az üzemeltető a szükséges intézkedést megtette, kontroll vizsgálatokat elvégezte.

Önkontroll és hatósági ólom vizsgálat gyermekintézményekben történt, eddigi eredmények határérték alattiak voltak.

A vízminőségi helyzet értékelését a környezet-egészségügyi indikátorok felhasználásával, járási szinten hatósági vízvizsgálati eredmények és a szolgáltató vízmű Önkontroll vizsgálatainak eredményei alapján véleményezzük, melyek az alábbiak:

Indikátorok

Víz-eredetű fertőzések:

- Ivóvíz-eredetű járványok száma: NEM volt
- Ivóvíz-eredetű fertőzésekben megbetegedettek száma: NEM volt beteg
- A szolgáltatott ivóvizek kémiai megfelelése, a 201/2001. (X.25.) Korm. rendeletben előírt a táblázatban szereplő paraméterek szerinti összefoglalásban megfelelő.
- Nitrít monitoring értékelése folyamatos, probléma nem volt.
- Methemoglobinaemia helyzet jó, megbetegedés nem fordult elő.
- Arzén, Fluorid, Bór probléma járásainkban nincs.
- Vízminőség javító beavatkozások eredményességének értékelése nem volt szükség
- Közösségi vízellátás, jó minőségű ivóvízhez való hozzáférés: biztosított.
- Az ivóvíz minőségével kapcsolatos lakossági panasz Nagykanizsai járásban nem volt.

Indikátor vízminőség jellemzője egyben a vízvizsgálat kiterjedése az érzékszervi vizsgálatokra, melyek nem mutattak elváltozást, ízre, színre, szagra, szemrevételezés során megfelelő volt.

2014. évben az önkontroll vizsgálatok értékelése, a vizsgált helyeken bakteriológiai, kémiai, biológiai laboratóriumi vizsgálati eredmények alapján összességében jó.

Nagykanizsán a szolgáltatott ivóvíz minősége közegészségügyi szempontból megfelelő.

A fogyasztói oldalról vannak problémák:

- A vízellátás vonatkozásában a szociálisan hátrányos lakosság körében „a víz díjat nem fizetők” egyre több problémaként jelentkezik a szolgáltatóknál és sok esetben a sokféle szempont elbírálásánál szolgáltatott számára nem kedvező a döntés és ez némi feszültséget kelt illetve ki,hol szerzi a vizet nem tudni.
- A csecsemők körében a nitrítés víz fogyasztásából methaemoglobaemia alakulhat ki, azok körében lehetséges veszély helyzet, akik a környező külterületi ingatlanokra költöztek és vezetékes víz nem áll rendelkezésükre. A védőnők az önkormányzatokkal együtt megoldják a víz vételt ellenőrzött víz biztosításával, ez évben 20-22 családot érintett ez a probléma. A nitrítés víz fogyasztása ismert, hogy az emésztőszervben daganatkeltő hatású nitrózamint képezhet.
- A város közigazgatási területén lévő forrásokat felirattal az ivóvíz minőségére vonatkozóan célszerű ellátni, nagy dívatja van a forrás vízivásnak. Nincs jogszabály a folyamatos vízminőség ellenőrzésére.
- A város területén lévő közkifolyók biztonságos működtetése igényelné, hogy évente legalább 1 alkalommal a vízminőség vizsgálata történjen meg tekintettel a várható hőhullámokra, amikor is célszerűnek mutatkozna a közkifolyók működtetése. Jelenleg ez önként történik, nincs az ellenőrzésre jogszabály.

Kiemelt országos munkatervi feladataink település- és környezet-egészségügyben:

- A Humán Használatú Vizek adatgyűjtő rendszer kiépítésének területi támogatása
- Szezonális medencés fürdők ellenőrzése
- Szezonális medencés fürdők bakteriális vízminőség ellenőrzése
- Az ivóvizek ólom tartalmára vonatkozó határérték változással kapcsolatos intézkedések
- Ásványvíz kutak közegészségügyi ellenőrzése
- A természetes fürdőhelyek, fürdővizekkel kapcsolatos egyes hatósági feladatok kiemelt kezelése
- Külső téri levegőminőséggel kapcsolatos felmérés lakossági panasz, bejelentés alapján
- Belső téri levegőminőséggel kapcsolatos feladatok lakossági panasz, bejelentés alapján

A kiemelt feladatokat évvégéig kell teljesíteni.

- **Kommunális hulladék:**

Hulladék gyűjtése területünkön rendezett, a Netta- Pannonia Környezetvédelmi Kft által biztosított a keletkező kommunális hulladékok elszállíttatása. Lakossági panasz a hulladékiszállításal nem volt.

- **Veszélyes hulladék**

Az egészségügyi veszélyes hulladék az 1/2002.(I.11.) EüM rendelet alapján az egészségügyi szolgáltatóknak jelentési kötelezettségük van. 88 egészségügyi szolgáltató küldte be a Hulladékkezelési nyilvántartó lap az egészségügyi intézmények részére TEAOR: 851 humán egészségügyi ellátás, illetve kísérleti kutatás 1. számú mellékletét. Az összesített adatok szerint 110 515kg veszélyes hulladék keletkezett 2013. évben, 2014. januári adatok szerint a bejelentési fegyelem javult.

Járási Népességügyi Infézet megnevezése	Bejelentésre kötelezett egészségügyi szolgáltatók száma	Beérkezett bejelentések száma	Fertőző hulladékok EWC Kód : 18 01 03											Ártalmatlanítás				
			Mennyisége kg/2011.év	Gyűjtőszköz ORKI engedéllyel rendelkezik		Egészségügyi intézményen belüli tárolás hűtve*		elszállítás gyakorisága		szállítást végző		jelölés a csomagoláson		égetés		fertőtlenítés**		
				igen	nem	igen	nem	1-7 nap	8-30 nap	saját	szolgáltató	megfelelő	nem	kg	intézmény szám	kg	intézmény szám	
Nagykanizsa	88	11.051,5	igen		igen			2	86	67		21	megfelelő		11.051,5	88		

• Kémiai biztonsági szakterület

A veszélyes anyagokkal és készítményekkel kapcsolatos külön jogszabály által előírt eljárás szerinti engedélyezés ellenőrzése.

A vegyi anyagokkal szinte minden területen találkozunk. Az iparban, a kereskedelemben, a vendéglátásban, a gyógyászatban és az oktatásnál is.

A kémiai biztonsági szakterületen nemzeti és uniós jogszabályi előírások betartását ellenőrizzük. Vizsgáljuk a veszélyes anyagokkal/keverékekkel végzett tevékenység bejelentést, a biztonsági adatlapok jelenlétét, tartalmi és formai megfelelőségét, a kockázatbecslést, a munkavállalók célirányos oktatását és nem utolsósorban a veszélyes anyagok/keverékek tárolását.

A kémiai biztonsági szakterületen a korábbi években nyilvántartott egységek elsődlegesen a vegyi anyag gyártókra (vegyi anyag, biocid anyag, vegyi alapanyag, műanyag alapanyag, növényvédőszer gyártás), valamint a vegyi áru kis- és nagykereskedelmére (vasáru-, festék-, üveg, építési anyag-, szanifertáru, növényvédőszer kereskedelem, játéküzlet) terjedt ki.

Ellenőrzések gyakoriságára az OTH jogszabály hiányában szakmai útmutatóban adott iránymutatást.

Az informatikai hálózat fejlesztésével, az elektronikus ügyintézés bevezetésével a kémiai biztonsági szakterületen a nyilvántartott egység fogalom megszűnt. Bármely munkahelyen, ahol a vegyi anyag életciklusából valamely tényező fennáll, akár felhasználás, akár forgalmazás, kémiai biztonsági ellenőrzés végezhető.

Főszabályként általános kémiai biztonsági ellenőrzést végzünk, ahol a veszélyes anyag bejelentésre, kockázat becslésre (annak tartalmi megfelelőségére), biztonsági adatlapok meglétére, munkavállalók oktatására, vegyi anyagok tárolására térünk ki.

Évente kb. 220-250 veszélyes anyaggal végzett tevékenység bejelentés várható.

A kémiai biztonsági koordinációs munkatárs a területi ellenőrzések során tapasztalja, hogy az érintettek nem veszik kellően komolyan a veszélyes anyagok készítmények bejelentését, nem tudatosult ennek fontossága, pedig a kémiai terhelési bírság igen magas,

- **Klímaváltozás**

Klímaváltozással kapcsolatos egészségre gyakorolt hatások mérséklése, az adaptáció elősegítése a cél.

A legalább három napra előre jelzett magas hőmérséklet esetén hőségriasztás keretében megtörténik a lakosság tájékoztatása a hőség kockázatairól, a legfontosabb tünetekről és a megelőzés lehetőségei módjairól.

A klímaváltozás közvetlen egészségkárosító hatását igazolták a magyar elemzések is, amelyek szerint a sztratoszférikus ózonréteg csökkenés következtében fellépő káros ultraibolya sugárzás (UVB) összefügg a bőrfestékes (melanoma) és nem festékes rosszindulatú daganatainak kialakulásával, valamint elősegíti a szürke hályog kialakulását. Szezonban, hőhullámok idején: - Időjárás egészségi hatás előrejelző rendszerműködtetése

- Az információ eljuttatása a célintézményekbe
- A lakosság tájékoztatása, együttműködve az önkormányzatokkal, civil szervezetekkel
- Kapcsolatfelvétel a helyi médiával

Intéztünk a nyár folyamán három alkalommal az OTH riasztása alapján tájékoztattuk az alapellátásban dolgozó házi orvosokat, védőnőket, önkormányzatokat a várható hőhullámról és időtartamáról

- **Közegészségügyben együttműködés jellemzése**

A szakhatósági feladatkörbe vizsgáljuk a higiénés, az ivóvíz minőségi, a települési szilárd és folyékony hulladékkal kapcsolatos közegészségügyi vonatkozású követelmények teljesülnek-e. A vonatkozó rendelkezések az irányadók: az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről szóló 201/2001.(X.25.) Korm. rendelet, a település szilárd és folyékony hulladékkal kapcsolatos közegészségügyi követelményekről szóló 16/2002.(IV.10.) EüM rendelet, a kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, a veszélyes anyagokkal és veszélyes készítményekkel kapcsolatos eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000.(XII.27.) EüM rendelet alapján adjuk meg.

Ellenőrzési hatósági feladatunk lehet általános és konkrét jogszabályban nevesített. Például a termékkörre bejelentett kereskedelmi tevékenységének hatósági ellenőrzés alapján a tevékenység a higiénés és egészségvédelmi, az ivóvíz minőségi követelményeknek, a települési szilárd és folyékony hulladékkal kapcsolatos közegészségügyi, járványügyi vonatkozású követelményeknek valamint a dohányzóhelyek kijelölésére és kémiai biztonságra vonatkozó jogszabálynak vonatkozó jogszabályoknak megfelel-e. A vonatkozó jogszabályok a 210/2009. (IX. 29.) Kormány rendelet 6.-7. §-a szerinti hatáskörömben, az 1997. évi CLIV. törvény, a 201/2001. (X.25.) Korm. rendelet, a

16/2002.(IV.10.) EüM. rendelet, a 2000. évi XXV. törvény, a 44/2000.(XII.27.) EüM. rendelet és az 1999. évi XLII. törvény rendelkezései alapján végezzük az ellenőrzésünket.

A társhatóságokkal, intézményekkel a kapcsolatunk továbbra is nagyon jó.

Az állampolgári fegyelem jó, az ügyfelek többségében jogkövető magatartást folytatnak.

Nagykanizsa, 2014. november 14.

Dr. Buzás Judit
járási tisztii főorvos

